

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Облік і аудит
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік, аналіз та аудит запасів: теоретичні положення та діюча практика
(на прикладі ТОВ «Алвас»)»
(назва теми)

Виконавець:

студентка 4 курсу ФМОІТ, група 41

Новіцька Вікторія Євгенівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

Доктор економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми

Запаси є ваговою частиною матеріальних ресурсів підприємства, які займають особливе місце у складі майна та домінуючі позиції у структурі витрат. Рациональне використання запасів несе в собі потенціал підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності вітчизняного підприємства. Достовірна інформація про наявність та рух запасів, правильне ведення бухгалтерського обліку операцій з запасами та складання фінансової звітності є необхідною умовою успішного ведення бізнесу. Аудит, як незалежний контроль, є комплексом методів, спрямованим на підтвердження повної, якісної, своєчасної та прозорої облікової інформації про наявність та рух запасів. Тому на сучасному етапі дослідження теорії та практики обліку, аналізу і аудиту запасів у напрямку виявлення проблемних аспектів та шляхів їх вирішення є актуальними, що і обумовило тему кваліфікаційної роботи.

Мета дослідження

Мета дослідження полягає в розкритті теоретико-прикладних аспектів обліку і контролю запасів у системі управління вітчизняних підприємств.

Завдання дослідження

Для досягнення мети в процесі дослідження було поставлено такі завдання:

- розкрити сутність поняття «запаси», їх класифікацію та визнання;
- визначити нормативну оцінку запасів в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності;
- розглянути первинну документацію при здійсненні операцій з запасами;
- дослідити особливості відображення в обліку та фінансовій звітності досліджуваного підприємства – ТОВ «Алвас» операцій з запасами;
- проаналізувати ефективність використання запасів;
- розкрити методичні аспекти аудиту запасів на вітчизняних підприємствах;
- виявити проблемні питання обліку запасів та шляхи їх вирішення на вітчизняних підприємствах.

Об'єкт дослідження

Об'єктом дослідження є процес обліку, аналізу та аудиту запасів на ТОВ «Алвас».

Предмет дослідження

Предметом дослідження виступає теоретико-прикладні аспекти обліку, аналізу та аудиту запасів на вітчизняних підприємствах.

Методи дослідження

Дослідження системи обліку та контролю запасів відбувалося на підставі системного підходу з використанням загальнонаукових методів: індукції, дедукції, аналізу та синтезу, групування й порівняння, конкретизації. Для обробки облікових даних у роботі застосовувались такі методичні прийоми: огляд, перевірка, розрахунки, аналітичні групування, аналіз, узагальнення, зіставлення, підрахунок.

Інформаційна база дослідження

Інформаційною базою дослідження є праці вітчизняних і зарубіжних вчених з теорії, організації та методики обліку й контролю запасів, законодавчі акти, нормативно-правові документи, довідкові, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації, статистичні дані, періодичні видання, матеріали науково-практичних конференцій, інструктивні матеріали, первинна документація, облікові реєстри та фінансова звітність досліджуваного підприємства.

Структура та обсяг роботи.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (37 найменувань) та 10-ти додатків. Загальний обсяг роботи становить 68 сторінок. Основний зміст викладено на 62 сторінках. Робота містить 13 таблиць, 12 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі розкрито теоретичні основи обліку запасів: їх визначення, класифікація, оцінка, документальне забезпечення обліку стану та руху запасів.

У другому розділі наведено загальна економічна характеристика досліджуваного підприємства, розглянуто особливості формування обліку запасів на ТОВ «Алвас», відображення результатів інвентаризації запасів в обліку та окреслено проблемні питання обліку запасів, які існують у практиці вітчизняних підприємств.

У третьому розділі проаналізовано ефективність використання запасів, методичні аспекти аудиту, запропоновано напрями покращення обліку, аналізу та аудиту.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких наступні.

Правильна організація бухгалтерського обліку та контролю запасів є необхідною умовою для успішної діяльності підприємства. Дослідження запасів для ефективного управління господарським процесом у сучасних умовах діяльності дозволить керівництву підприємства отримувати якісну та повну інформацію. Тому розкриття питань удосконалення обліку та контролю використання запасів на сучасному етапі є актуальними, що і визначило тему кваліфікаційної роботи.

Для досягнення мети у роботі досліджено теоретичні аспекти обліку запасів, їх сутність, класифікація, оцінка на дату їх оприбуткування та на дату складання балансу. Розглянуто документальне оформлення надходження та руху запасів, проаналізовано основні первинні документи, які використовуються підприємством при здійсненні операцій з запасами. У процесі роботи досліджено порядок формування аналітичного та синтетичного обліку запасів, їх взаємозв'язок.

До недоліків документального забезпечення можна віднести застосування підприємством довільних форм первинної документації, що призводить до певного дублювання бухгалтерської інформації, несвоєчасного складання документів, трудомісткості при обробці. Для вдосконалення облікової роботи рекомендовано застосовувати на підприємстві прийняті типові форми документації відповідно до галузевої специфіки.

У процесі визначення ефективності використання запасів підприємства на підставі даних фінансової звітності проаналізовано наявність та види запасів на ТОВ

«Алвас» та встановлено, що на підприємстві спостерігається на кінець звітнього періоду значне скорочення запасів через зміну напрямків діяльності товариства. Для досягнення оптимальності структури запасів, треба розраховувати потребу у запасах, налагодити стабільні договірні зв'язки з партнерами, належно забезпечити організацію виробничого процесу.

На підприємстві існують резерви збільшення обсягу виробництва за рахунок зниження матеріаломісткості виробленої продукції (робіт, послуг). Для цього слід переглянути норми витрат сировини та матеріалів у бік їх зменшення та здійснювати пошук дешевих та якісних джерел постачання сировини.

Отже, використання результатів аналізу допоможе підприємству більш раціонально використовувати наявні матеріальні ресурси, знаходити внутрішні резерви для збільшення виробництва продукції (робіт, послуг) за рахунок зменшення матеріальних витрат на одиницю продукції (робіт, послуг).

У процесі роботи розглянуто методичні аспекти аудиторського контролю запасів. Визначено мета, основні завдання, етапи аудиту запасів. Розглянуто типові помилки обліку запасів, які виявляються під час проведення аудиту та внутрішнього контролю. Запропоновано шляхи удосконалення обліку запасів підприємств, такі як:

- підвищення оперативності інформаційного забезпечення управління виробничими запасами підприємства, яке забезпечується запровадженням інформаційних технологій обробки економічної інформації;

- чітка організація обліково-контрольних процедур руху запасів на підприємстві;

- вдосконалення системи обліку запасів в частині їх оцінки та документування;

- для забезпечення правильного приймання, зберігання й відпустки цінностей важлива раціональна організація складського обліку запасів;

- удосконалення системи автоматизації обліково-аналітичних робіт обліку запасів.

Отже, чітко налагоджений бухгалтерський облік та контроль своєчасно забезпечує користувачів необхідною повною та достовірною фінансовою та іншою економічною інформацією для виконання всебічного аналізу господарської діяльності та обґрунтування відповідних управлінських рішень.